

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,

Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS manè diſcutienda in Scholis Medicorum, die Jovis decimâ-ſeptimâ menſis Januarii, anno Domini M. DCC. LXXXVIII.

M. STEPHANO-LUDOVICO GEOFFROI, Equite, Regi à Conſiliis & Secretis, Doctore Medico, Præſide.

An in omni hæmorrhagiâ adſtringentia intùs nociva?

I.

TANTUS eſt medicamentorum è triplici regno tum minerali, tum vegetabili, tum animali depromptorum ſupellex, ut propter hunc immenſum ferè numerum, nec diligentiſſimus ad ſingulorum peculiarem cognitionem attingere

A

queat. Præterea, nihil difficilius, nihil arduum magis; quam veras & ſinceras cujuſque medicamenti proprietates, virtutes, & modum in corpore agendi penitus detegere & aſſignare. Hinc haud inconſulte aſſeri poteſt, non tam laborandum ſupereſſe Medico ac deſudandum, ut nova, inveſtiget, detegat componat-ve remedia, quam ut ex tam immensâ mole & inconcinnâ farragine medicamentorum, quibus ars ſalutaris referta & quaſi oppreſſa obruitur, hæc eligat, quorum facultates vireſque indubiâ experientiâ penitus clariuſque cognitas habeat & perſpectas; ut & variorum quibus fragilis mortalium vita continuo obſidetur, morborum hiſtorias, cauſas, genuinamque indolem ſedulo perſcrutetur & probe cognoſcat. Tunc potens erit Clinicus ea afferre, & in uſum proponere, quæ morbo & ægrotantis conſtitutioni apprimè congruant. Num hæc cuncta tam varia, tam compoſita medicamenta, quibus tot pharmacopolia referta ſunt & onuſta, virtutibus, facultatibuſque gaudeant? quæ illis à veteribus, noſtræ-ve ætatis Medicis tribuuntur. Nonne per plurima, non ſolùm inutilia, ſed potiùs noxia evadunt, his ipſis in morbis, quibus curandis tollendis-ve plerumque commendantur. Quot etenim, à multis rei medicæ Scriptoribus, huic vel iſto morbo, ceu ſpecifica, quam maximè jactata, quorum effectus efficaciæ eis adſcriptæ minimè reſpondeant? Quot quorum efficacia non ſolum dubia, ſed & planè nulla quotidiè, attentiori obſervatione detegitur? Quædam noſtræ aſſertionis probationi accedant exempla. Quid etenim expectandum eſſet, de uſu pulveris hyacynthi, granati, ſaphiri & aliorum lapidum pretioſorum, quos inter non dubiæ virtutis remedia veteres Medici conſecraverant, & quos e medicamentorum numero & compoſitione peritior ſaniorque doctrina delevit. Quid ab innumeris aliis ſubſtantiis? Quæ niſi noxia, ſaltem futilia à Medicis integræ doctrinæ exiſtimantur. Quid verbi gratiâ ſtatuendum, de valerianâ, à multis, adverſus affectus epilepticos, tanquam mirâ virtute gaudente tantoperè laudatâ? Vir cui fides adhibenda, in re medicâ peritus, hanc ſtirpem, centum epilepſiâ tentatis, ſub omni formâ, ex diverſis regionibus petitam adminiſtravit; attamen vix uno ex ægrotantium numero, vel leviſſimum attulit levamen; hinc nonne rectè concludendum, illius virtutem antiepilepticam pro nulla computari poſſe? Quid de cicutâ, à Doct. Storch, adverſus cancrum, tantoperè decantatâ? Si fides hujuſce Medici experimentis adhiberetur, nullum certè remedium evidentiori ad cancrum ſanandum virtute polleret. At interrogentur varia & repetita apud nos de hocce medicamento experimenta; iſtius plantæ variis præparationibus adhibitis, vel etiam ex vendebonâ allatis nullum hocce malo tentatum adhuc reipſâ ſanatum fuiſſe conſtat. Sic perplurima ad hanc ſententiam confirmandam afferri poſſent. Non tantummodo inter tot medicamenta, quibus variæ materiæ medicæ conſlantur, perplura, efficaciâ & dotibus eis adſcriptis minimè pollent, ſed & non perpauca, virtute donantur & facultate omnino contrariâ indoli & genio morborum, in quibus ſæpè ſæpiùs præſcribuntur. Talia nobis videntur adſtringentia; frequentiſſimùs eſt illorum uſus in hæmorrhagiis: conſideratis verò & attentè perpenſis hæmorrhagiarum cauſis & ſymptomatibus; illorum uſus, nedum proficuus, quàm maximè noxius eſſe invictè patebit. Ut noſtræ propoſitionis veritas demonſtretur, nobis exponendùm venit, hæmorrhagiarum in genere cauſas, varias ſpecies, indicationes implendas, adſtringentium rationem agendi phyſi-

cam in œconomiâ animali, & effectus quos in corpore hæc medicamenta producere reipsa valent.

I I.

PER hæmorrhagiam intelligunt Medici sanguinis fluxum à qualibet parte profluentis: crebro è naribus, bronchiis, ventriculo & intestinis sanguis erumpit; sic & è genitalibus utriusque sexûs, è vasis hæmorrhoidalibus & cæteris vasis varicosis, è dentium alveolis, è vulneribus recentibus, & etiam ex ulceribus: aliquando ex aliis partibus, sed rarius & parcius. Sanioris doctrinæ Medici, duplex hæmorrhagiarum genus agnoscunt; etenim si ritè & sedulò perpendantur variæ circumstantiæ in quibus se produnt hæmorrhagiæ, variaque illarum phœnomena & symptomata; rectè, ni fallimur, hæmorrhagiæ in passivas & in activas secerni possunt. Hæmorrhagia passiva dicitur, quæ à causâ externâ, vel à debilitare nervosâ & relaxatione, nullâ comitante pyrexiâ, accelerato minimè sanguinis motu, vel pulsu, merè pendet. Verbi gratiâ, à mechanicâ venæ aut arteriæ alicujus sectione & aperturâ, ne auctâ quidem actione vasorum ex quibus sanguis erumpit. Hæmorrhagia activa illa est, quæ à causâ internâ progignitur; id est à rarefactione & turgescentiâ sanguinis concomitante pyrexiâ, accelerato motu sanguinis & pulsu; à congestione in aliquâ parte, à fluxione sanguinis versus partem aliquam determinatam, à conversione motûs sanguinis ab extra ad intus, ab inæqualitate circulationis. Hæc etenim eveniunt, quando quædam corporis partes præsertim extremæ & à corde remotiores, intensiori fibrarum strictura & contractione, ita angustantur, ut sanguis per venas ad cor redire nequeat, resistentiâ jamjam crescente, in ratione appulsûs sanguinis sub quâque cordis systole, sanguis ruber intromittitur in vasa, quæ tantummodo antea admittebant lymphaticum humorem, illorum parietes plus justò distendit, tandemque aperiuntur extremitates, sanguinemque fundunt. Has esse veras hæmorrhagiarum causas compertum habebimus, si varia symptomata & phœnomena, quæ illas antecedere solent, perpendere sedulò libeat. Priusquam etenim appareat hæmorrhagia, varia sese produnt motûs febrilis indicia, varia plethoræ, congestionis & tensionis signa, circa partes ex quibus fluendus est sanguis: videlicet illud obvium observandum venit, in cujuscunque generis hæmorrhagiis, tàm salutaribus sive criticis, quam perniciabilibus, sive symptomaticis. Antequam verò menstrualis in fœminis & hæmorrhoidalis in viris effusio sanguinis prodeat; nonne inferiora refrigescunt, cutis constringitur, in dorso circa pubem & sacrum percipitur dolor, artus lassantur, genæ gracilescunt pallentque, demum pulsus intenditur, tunc fluit sanguis. Sic & ante è naribus stillicidium, extremæ & inferiores partes quoque frigent, facies verò rubet, tumet, temporum vasa intensius saliunt, gravativo dolore tentatur caput, aucto & accelerato arteriarum pulsu, sanguis stillat. Hæmoptysim porrò nonnunquam, antecedunt & extremarum partium, præsertim pedum frigus, lassitudo, flatus in abdomine, alvi adstrictio, pectoris oppressio, respiratio difficilis, rigor totius corporis. Ipse vomitus cruentus & nigri cruoris per anum secessus, necnon mictus cruentus, nunquam accidunt, nisi præcesserint, in abdomine spasmi, circa dorsum dolor, constipatio, cum cutis & exter-

narum partium refrigeratione & detumescentiâ, arteriis citatius duriusque ad tactum micantibus. Quanquam hæmorrhagiæ plethoricos & sanguineâ temperie donatos aliquando invadant, & præcipuè caput exerant verno tempore vel incipiente æstate; tamen causa proxima cujuscumque hæmorrhagiæ, attentè pensitatis variis symptomatibus illas vel præcedentibus, vel concomitantibus, non videtur esse nimia copia boni, consistentis, fibrosi & purpureo colore donati sanguinis: ne ab illâ quidem generali & sincerâ plethorâ, hæmorrhagiæ produci possunt. Hi etenim in quibus existit hæc plethora, fibrosum, robustum corpus habent. Solidâ & tenaci texturâ vasa prædita sunt, difficilè cedunt & extenduntur; validè resistunt, & nunquam nisi à causâ externâ disrumpuntur: præterea constat observatione istos homines rarissimè pati sanguinis excretiones. Si quidem à solâ plethorâ generali & sincerâ producerentur hæmorrhagiæ; effluxâ ingenti sanguinis copiâ, minutâ consequenter plethorâ sponte desineret hæmorrhagia. Attamen id plerumque non sic evenit: adhibitis interdum pluribus sanguinis missionibus, sæpè sæpiùs recrudescit sanguinis effluxio: rectè igitur aliæ hæmorrhagiis causæ assignantur. Alia quoque præter illas de quibus supra dictum est, causa hæmorrhagiarum, cadaverum sectione detegitur; in vasorum obstructione, in viscerum infarctu & induratione, quæ liberiori sanguinis cursui obices ponunt: in hoc casu id evenit, quod observamus in machinis hydraulicis, obstructis quibusdam canalibus, fluidum per reliquos canales liberos majori impetu & celeritate erumpit: sic in corpore nostro, quando per venas cujusdam partis spasmo strictas vel obstructas, non liberè transire & versus cor deferri potest sanguis; vis & impetus eum impellens crescit resistentiâ, in ramis & ramusculis arteriosis, qui citò ità distenduntur, ut sanguini erumpenti liberam præbeant portam.

I I I.

NON solum symptomata varia, & phœnomena, quæ varias hæmorrhagiarum concomitantur species, invictè probant, illas potiùs produci, à spasmo, à stricturis quarumdam partium spasmodicis, ab infarctu, & obstructione, à fluxione sanguinis versus quasdam corporis partes; quam à verâ & sincerâ plethorâ; sed id quoque confirmatur effectibus, quos quædam remedia, in pluribus casibus adhibita produxere. Legitur etenim apud Forestum, observat. 14, lib. 13, hæmorrhagiam è naribus, quæ adhibitis incassum omnis generis remediis minimè sisteretur; applicatis verò cucurbitis supra duos pedes, dictu mirum præter spem sistatam fuisse. In hoc casu certè hæmorrhagia nequaquam ortum ducebat à nimiâ sanguinis copiâ, sed à spasmo, quo sanguinis fluxio versus partes superiores determinata erat: soluto autem spasmo cucurbitarum applicatione, sistata fuit. Hujus generis observatio legitur apud Zacutum Lusitanum, lib. 1 Praxis admir. observat. 66. refert se ipsum desperatam hæmorrhagiam nullisque remediis cedentem, apposito cauterio actuali in utrâque plantâ pedum; cohibuisse. Alio asserit hocce remedium similem habuisse successum, in magnâ sanguinis excretione per os: omnibus remediis & adstringentibus quidem parti frustra admotis, cauterio actuali in eâdem parte pedis indito, fluxus sanguinis omnino cessavit.

Ex his quæ exposuimus de naturâ cujuscunque hæmorrhagiæ, de causis variis & de symptomatibus, illas comitantibus, curatoriæ facillimæ eruuntur indicationes. In eo potissimum versantur ut ea adhibeantnr remedia, quæ geminas morbi causas tollere & extirpare, vel saltem debilitare valeant.

Hæmorrhagia, à spasmo, à constrictione totius systematis vasculosi pendeat; sistendus spasmus solutioque determinanda. A fluxione versus aliquam partem; sanguis à parte versus quam fit fluxio derivendus & alio adducendus : à congestione, ab obstructione vel infarctu; congestio solvenda, obstructiones & infarctus remediis accomodatis reserandi & tollendi. A plethorâ vel generali vel locali; medio congruo minuenda. Has-ne verò indicationes implere valent adstringentia? Minimè quidem; probè cognito pensitatoque modo, quo agunt in œconomiâ animali, nullum nisi, hisce indicationibus omnino contrarium, & quam maximè nocuum producere queunt effectum. Medicamenta enim quæ virtute adstringente donantur, duplici modo vim suam in corpore viventi exercere intelliguntur, intus sumpta, vim suam exerunt vel in solida, vel in fluida, vel in utraque simul. Primo quidem effectum præstant in membranis, oris, œsophagi, ventriculi, tubique intestinalis : appositione immediatâ particularum substantiæ adstringentis, fibrillæ irritantur, punguntur, constringuntur, decurtantur, diameter vasorum minuitur. Pendeat tunc hæmorrhagia vel à plethorâ, vel à fluxione spasmo ortâ, vel ab obstructione : vi adstringentium assumptorum constricto textu vasculoso partium in quibus agunt, spasmus major fit, plethora relativè augetur, sanguis ex parte in quâ existit remedii actio, versus aliam partem præsertim debiliorem propellitur congestione auctâ, fluxio ad modum crescit vel augmentum sumere debet. Si supponis è contrà adstringentia potius in fluida, quam in solidâ immediatè operari. Vis eorum Chemica, est fluida animalia extra corpus inspissare & cogere. Vix aliter agunt in œconomiâ animali; inspissant chylum, lympham coagulant; dumque migrant in sanguinem ipsi demunt fluiditatem; vitalibus secretoriis & excretoriis motibus quam maximè adversa sunt; fluxilesque humores inspissando, ad circuitum per minima vasa ineptos & ad stagnationem aptissimos reddunt; ideò viscera abdominis ad obstructiones disponunt, & sub hoc respectu ad procreandos longos gravesque morbos magnam vim & potentiam habent. Acida etenim quæ maximam vim adstringentem obtinent, ipsam excretionem alvinam retardant, quod indubia docet experientia. Hinc rectè Hippocrates, lib. de diætâ. acetum alvum potiùs sistere quàm movere pronuntiat. Si illa sit actio adstringentium in corpore, nullum superest dubium quin effectum quam maximè nocuum, intùs sumpta præstent in hæmorrhagiis; varia scilicet corporis fluida coagulando in vasis, motui circulatorio obices obicibus, præsertim capillaribus addunt, ita, ut si sistatur hæmorrhagia, morbum hæmorrhagiæ pejorem luctuosioremque promoveant. Ortum ducat hæmorrhagia, à causâ externâ, à rupturâ vel sectione alicujus venæ aut arteriæ, vel à debilitate nervosâ vel à relaxatione : nequaquam adhiberi rectè possunt adstringentia interna. Ex his quæ modò suprà exposuimus, satis abundè patet, fore ut eorum actione hæmorrhagia potius incrementum sumat, quam cohibeatur. Constricto enim intùs systemate vasculoso & membranoso, fit plethora in ratione constrictionis, sanguis ex intùs ad extùs versus partem ubi minor adest resistentia urgetur, unde nova sanguinis fluxûs causa.

I V.

UT verò noſtræ propoſitionis veritas exemplis illuſtretur & remaneat inconcuſſa, huc accedant duæ hæmorrhagiarum ſpecies, in quibus haud infrequentur largâ manu exhibentur adſtringentia. Hœmoptyſis ſcilicet & uteri hæmorrhagia. Accuratiſſimè hæmoptyſeos cauſæ & ſymptomata perpendantur, ab illius curatione omninò exulari debere adſtringentia palam fiet. Illa ſanguinis excretio ferè nunquam à merâ ſimplicique plethorâ excitatur. Cauſa verò immediata ſive proxima videtur eſſe inæqualis & impeditus ſanguinis per vaſa tranſitus, dum majori copiâ & impetu in arteriam pulmonalem ejuſque ramulos affluit, quam venæ pulmonales eum recipere & ad cor reddere poſſunt, ita ut fiat tenuium vaſorum, quæ ſubſtantiam cellularem vaſcularemque & ipſa bronchia perreptant, tenſio & intumeſcentia; denique vel tranſudatio vel apertura, vel violenta ruptio. Illud uberius confirmatur à ſignis & ſymptomatibus hunc morbum, antecedentibus & concomitantibus. Invadit illud malum per vices & quaſi per paroxiſmôs revertitur; conqueruntur ægri de horripilatione in cute, & in extremis præſertim pedibus, refrigeratione; vaſa in manibus diſparent, dolor in dorſo, laſſitudo & gravitas artuum afficit ægrum, alvus ſtricta, in pectore gravativus doloris ſenſus cum ſpirandi difficultate percipitur. Quid enim hæc omnia indicant, niſi ſpaſmodicam externarum partium ſtricturam, & ſanguinis verſus partes interiores majoraque vaſa repulſionem, ubi plus juſto coacervatur. Iſtæ tam internarum quam externarum partium conſtrictiones à ſpaſmo ortæ, efficiunt inæqualem & impeditam ſanguinis diſtributionem, unde illius impetuoſus curſus & appulſus ad alia loca, præſertim verſus pulmones, ubi minor datur reſiſtentia, ob ſubſtantiæ pulmonalis laxiorem debilioremque contextum. Poteſt equidem pariter circuitus & diſtributio ſanguinis inæqualis reddi, orgaſmo, turgeſcentiâ, ſeu nimiâ rarefactione ſanguinis intra canales, quibus ſyſtaltica & elaſtica vaſorum vis minuitur aut demitur; unde congeſtio & ſtagnatio ſanguinis in vaſis textu laxiori contextis; atqui in nullâ aliâ parte quam in pulmonibus datur textus laxior. Nihil igitur mirum quod hæmoptyſis tam frequens obſervetur, apud hypochondriacâ paſſione laborantes, necnon pathematibus hyſtericis obnoxias fœmineas, in quibus ut plurimum, menſium fluxus ſub multis & atrocibus ſpaſmis difficulter ſuccedit. Variis quoque obſervationibus compertum habemus, quod infarcto vel obſtructo aliquo viſcere ſanguineo, præſertim liene caput exerat hæmoptyſis. Etenim intercepto alicubi ſanguinis per vaſa tranſitu, ubi minor datur reſiſtentia majori copiâ confluit. Prætereà corporis ſtructura & ipſa diſponit ad hæmoptyſim. Quibus corpus gracile, collum longum, pectus anguſtum ſimulque depreſſum; fibræ tenuiores & laxiores, vaſa debilia, una cum iis qui à parentibus phthiſicis progeniti: hi plerumque ſanguinis fluxum patiuntur. Cum his cauſis concurrunt & ſanguinis ipſius copia, ſi nimia ſit; & acris conſtitutio, à calore enim corporis humani rarefiunt fluida in ratione majori quam ſolida relaxantur, unde turgeſcentia, extenſio. A frigore intenſo corporis ſuperficies conſtringitur, ſanguiſque ad interiora compulſus, in pulmonum canalibus majori copiâ accumulatus, ea facilè perrumpit vel tranſſudat. Iſtis hæmoptyſeos cauſis apprimè cognitis & ſedulò perpenſis, minimè quidem ad illas tollendas minuendas-ve virtute & facultate donari

adſtringentia apud quemcunque manifeſtum erit, quin imò illorum uſus has jam exiſtentes cauſas adaugere vel potiùs èxcitare valet ; vel ſi eâ doſi præſcribuntur, & ita textum vaſcularem & cellularem, fibras, vaſa conſtringunt, vel varia fluida præſertim ſanguinem ſpiſſant & cogunt, ut ſanguinis fluxus ſiſtatur, in gravius lethaliuſque malum ægrotantem demittunt. Inſpiſſato enim ſanguine vel conſtrictis vaſorum apertorum extremitatibus ita ut oriatur immeabilitas & ſanguis fluere jam nequeat : ſanguinis à tergo irruentis reſiſtentiâ major fit impetus, diſtentio augetur, majori irritatione creſcit calor, febris excandeſcit, inſurrectâ inflamtione ſuppuratio ſuccedit. Quot equidem miſeri ægri hæmoptyſi ſimplici laborantes, ab improviſo adſtringentium uſu, inter phthiſeos dolores, tædia, cruciatus, horas trahunt miſerrimas, ſenſimque ſeſe in orcum delabi conſpiciunt ?

V.

QUID in uteri hæmorrhagiâ boni conferre valent adſtringentia ? poſſunt-ne tuto exhiberi ? Quando hæc hæmorrhagia à copioſiori ſanguinis ad uterum per arterias affluxu, inæquali vero & impedito per venas ad cor refluxu pendet ; tunc enim coacervatur in vaſis uteri, in totum ſyſtema vaſculare perfunditur, nimium vaſa diſtenduntur, relaxantur-ve, dehiſcunt tandem & ſanguinem elabi ſinunt, interdum magnâ vi profundunt. Quid ab illorum uſu emolumenti expectandum ? Quando à plethorâ locali, vel, ſi vis, generali ita exuberante, ut non ſolum vaſa interna deducat, ſed & planè dilaceret. Quid ? quando à congeſtione ipſius uteri vel à relaxatione debilitateque nervoſâ fovetur. Nonne actione adſtringentium in quocumque caſu malum gravius fieret ? Potior-ne ea adhibendi adeſt ratio, quando uteri hæmorrhagia ab activâ planè causâ proficiſcitur ? A ſpaſmodicis partium vaſculoſarum nervoſarumque ſtricturis & contractionibus, quæ ad uterum majori copiâ ſanguinem urgent ; ut ſatis abundè patet, conſpectis & attentè conſideratis, quæ ut plurimum illam præcedunt & comitantur. Tenſione ſcilicet & hypochondriorum inflatione, circa lumbos & dorſum dolore gravativo, ſæpè cum ſenſu frigoris juncto, horripilationibus, colicis doloribus, extremarum partium refrigeratione, capitis dolore intenſo, pulſu citatiori & ſtrictiori cum interiorum ardore. Securiùs-ne & cum majori ægrotantis emolumento adhiberentur quando, iſte ſanguinis fluxus pro causâ agnoſcit, infarctum, congeſtionem in aliquo viſcere, vel in ipſius uteri ſubſtantiâ ; carnoſas maſſas in utero genitas & adhærentes, quibus pars uteri correſpondens, ita comprimitur ; vel continuò irritatur, ut inde oriatur fluxio & tandem ſanguinis fluxus foveatur. Haſce cauſas tollere vel minuere nequaquam valent adſtringentia. Quin ſæpiùs exacerbatum fuiſſe adſtringentibus hunc fluxum ſanguinis, compertum eſt. Quot equidem fœminæ, ab illorum improviſo & immoderatiori uſu, in immanes, chronicoſque morbos, cachexiam, ſcilicet, hydropem, lentam & hecticam febrem, in perpetuum ex utero lymphæ acris ſtillicidium, in ulcus, in skirrum & uteri cancrum præcipitatas fuiſſe, ſana docuit obſervatio.

Quæ de hæmoptyſi & de uteri hæmorrhagiâ diximus, de aliâ quâcunque hæmorrhagiâ aſſeri poſſunt. Quando quidem ab iiſdem & ſimilibus cauſis omnes ortum ducant. At, inquies, acida, quæ ut ipſe fateris inſigni virtute adſtringente donan-

tur, quotidie tamen à Medicis præclaræ doctrinæ in quibusdam hæmorrhagiis cum eventu feliciori exhibentur. Sane quidem, non inficias ibo: sed illud tantum dici potest, de hæmorrhagiis à dissolutione sanguinis scorbuticâ, vel alia quacunque procreatis. In hoc verò casu, non tanquam adstringentia, sed tanquam alterantia præscribuntur. Acidorum enim virtute crasis sanguinis restituitur, vim suam tonicam fibræ & vasa recuperant, & sanguis fluere desinit.

Aliquot etiam à Medicis, non infimæ doctrinæ observationes allatæ, nostræ propositionis veritatem infringere viderentur. Hisce observationibus reipsa, hæmorrhagias sumptis adstringentibus continuò cessavisse constat. At nonne istæ hæmorrhagiæ nullo assumpto remedio sponte desiissent; sicut haud infrequenter observatum habetis. Vel si vi adstringentis sumpti revera cohibitæ fuerunt: nonne hæmorrhagiâ pejus & gravius ortum est malum? At saltem tutò & cum emolumento extus applicari possunt adstringentia. Vix eorum usus in hæmorrhagiâ omninò passivâ admitti potest; in activis verò nequaquam. Non tantummodò causas hæmorrhagiæ tollere vel minuere nequeunt, sed è contra sistendo sanguinem, congestionem, distensionem in parte, versus quam fit fluxio, augerent. Observatum est quod, hæmorrhagia narium, linimentis, dissolutione vitrioli albi imbutis, & in nares introductis, cohibita quidem fuerit; sed omnes faciei venæ admodum intumuerunt, comitantibus anxietate aliisque symptomatibus; gravis capitis dolor incessit, per os irruit sanguis, neque hæc omnia symptomata disparuere, quin sanguis de novo per nares effluxerit. Ex his supra expositis invictè inducimur ad concludendum:

Ergo in omni hæmorrhagiâ adstringentia intus nociva.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Henricus-Hercules CHAMPAGNE DU FRESNAY.

M. Sthephanus CROCHET.

M. Joannes-Stanisl. MITTIÉ, Regiæ Scientiarum & Litterarum Nanceii Acad. Socius, necnon Stanislai I, Poloniarum Regis olim Medicus ordinarius.

M. Petrus LASERVOLLE, Chirurgiæ latino idiomate Professor designatus in annos 1788-89, Seren. Atrebatum Principis Medicus Consiliarius.

M. Claudius-Ludovicus BERTHOLLET, Academiæ Regiæ Scientiarum Socius.

M. Carolus-Ludov.-Franciscus ANDRY.

M. Paul.-Augustinus-Olivarius MAHON DE HOUSSAY, Chirurgiæ, Gallico idiomate Professor, in annos 1788-89, designatus.

M. Joannes THERY.

M. Joannes-Baptista Alexander MAIGRET.

Proponebat Parisiis JACOBUS-AMBROSIUS LAUBRY, Rhemus, Doctor Rhemensis, nec-non Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus, Theseos Auctor.

A. R. S. H. 1788. AB OCTAVA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, viâ dictâ *du Fouarre*, 1788.

